

כ"ד בסיון התשע"ח
7 ביוני 2018
שה. 2018-7119

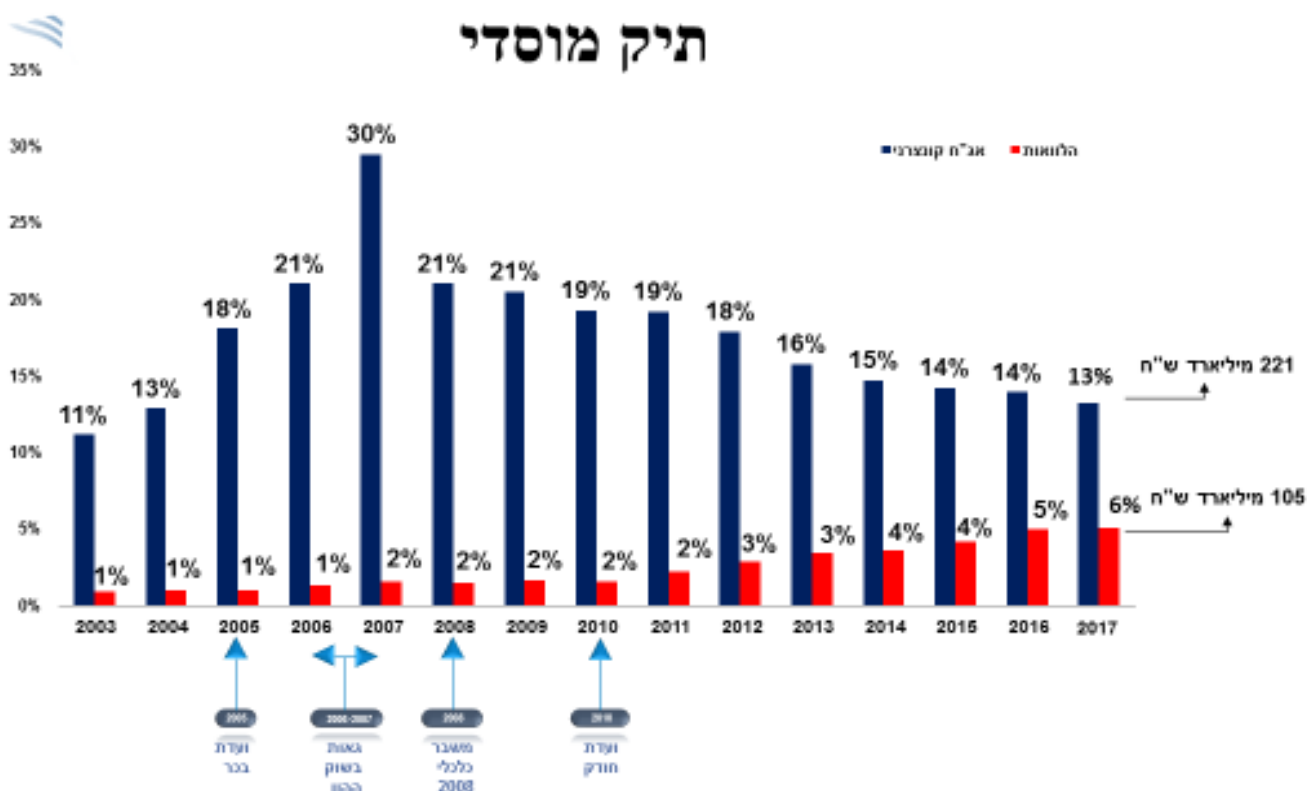
לכבוד,
איתן כבל, ח"כ
יושב ראש ועדת החקירה הפרלמנטרית
להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים

שלום רב,

הנדון: ועדת החקירה הפרלמנטרית - בקשת מסירת מידע

כללי

כחקדמה להתייחסותנו לפניית הוועדה בקשר לנושאים שבהם התבקשנו להעביר מידע ומסמכים, מצורף מטה גרף המתאר את התפתחות העמדת אשראי על ידי הגופים המוסדיים. מהגרף ניתן ללמוד כי אפיק ההלוואות החל להתפתח באופן משמעותי בשנת 2010, זאת כנגד צמצום באפיק אגרות החוב. יצוין כי הגידול בשיעור ההלוואות שניתנו על ידי הגופים המוסדיים הוביל לגידול בהקצאת משאבי הפיקוח וההסדרה ברשות שוק ההון לתחום ההלוואות וכן למגמת התמקצעות והתמחות של מערכי האשראי בגופים המוסדיים.

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

להלן התייחסותנו לפניית הוועדה בקשר לנושאים שבהם התבקשנו להעביר מידע ומסמכים:

א. קבוצות הלווים הגדולות

1. הגדרות "קבוצת לוויים" מ-2003 ועד היום

עד לשנת 2012 עוגנו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים בשתי הוראות דין שונות: כללי השקעה שחלו על קרנות פנסיה וקופות גמל עוגנו בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות מס הכנסה"), וכללי השקעה שחלו על מבטחים עוגנו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001 (להלן: "תקנות דרכי השקעת הון"). קביעת כללי השקעה לגופים מוסדיים בהוראות דין שונות יצרה פערים בין כללי השקעה שחלו על קופות גמל ועל קרנות פנסיה לבין אלו שחלו על התחייבויות תלויות תשואה של מבטחים (להלן: "כספי פוליסות שמשותפות ברווחים"). היות שמוצרי החיסכון הפנסיוני - קרנות פנסיה, קופות גמל ופוליסות שמשותפות ברווחים - הינם במידה רבה מוצרים תחליפיים, הוחלט כי יש להחיל עליהם, ככל שניתן, כללי השקעה אחידים, שיאפשרו תחרות הוגנת ביניהם. לפיכך, בשנת 2012 הותקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן: "תקנות השקעה"), שבמסגרתן בוטלו ההבחנות בין כללי השקעה שחלו על נכסי קופות גמל ועל קרנות פנסיה לבין אלו שחלו על כספי פוליסות שמשותפות ברווחים.

בתקנות מס הכנסה הוגדרה "קבוצת לוויים" באופן הבא:

"קבוצת לוויים" - כל אחד מאלה:

1. הלווה יחד עם אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידם; לעניין זה מדינת ישראל, בנק ישראל, בנק ומבטח לא ייכללו בקבוצת לוויים;

2. כל מי שהממונה קבע אותו כחלק מקבוצת לוויים, למעט מי שהממונה גרע אותו ממנה;

בתקנות דרכי השקעת הון הוגדרה "קבוצת לוויים" באופן הבא:

"קבוצת לוויים" - כל אחד מאלה:

1. הלווה יחד עם אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידם;

2. לוויים שמתקיים בהם אחד מאלה:

(א) אחד מהם לפחות ערב לחלק מהותי מחבות הלווה האחר;

(ב) אחד מהם לפחות ערב בערבות בלתי מוגבלת בסכום, להבטחת חבות לווה אחר;

(ג) חבות כל אחד מהם למבטח עולה על 5% מההון העצמי שלו וקיימת ביניהם תלות מסחרית

מהותית שאינה מוגבלת לזמן קצר, לרבות על ידי הבטחת זכויות;

3. כל מי שהממונה קבע אותו כחלק מקבוצה, למעט מי שהממונה גרע אותו ממנה, לצורך תקנה זו;

משנת 2012 הדרך לאפיון קבוצת לוויים היא באמצעות הגדרת "קבוצת תאגידים" כנוסחה בתקנות ההשקעה:

"קבוצת תאגידים" – כל אחד מאלה:

1. הלווה יחד עם אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידם; לעניין זה, מדינת ישראל וכל תאגיד שנשלט על

ידה ובנק ישראל לא ייכללו בקבוצה;

2. לוויים שמתקיים בהם אחד מאלה:

(א) אחד מהם לפחות ערב לחלק מהותי מחובת הלווה האחר או ערב ערבות בלתי מוגבלת בסכום

להבטחת חבות מהותית של הלווה האחר;

(ב) חבות כל אחד מהם למשקיע מוסדי עולה על 4 אחוזים משוויים המשוערך של נכסי המשקיע

המוסדי, ולגבי מבטח ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה – חבות כל אחד מהם עולה על

- 5 אחוזים מההון העצמי של המבטח, וקיימת ביניהם תלות מסחרית מהותית שאינה מוגבלת לזמן קצר, לרבות על ידי הבטחת זכויות; הוראה זו אינה חלה על חבות של מבטח או של בנק;
3. כל מי שהממונה קבע אותו חלק מן הקבוצה, למעט מי שהממונה גרע ממנה;

2. פירוט קבוצות הלווים הגדולות

מיפוי ומעקב מתועד אחר קבוצות הלווים הגדולות המפורט מטה מתייחס לשנים 2013 עד 2017 (רבעון ראשון), הפירוט אינו בהתאם למדרג, אלא באופן אקראי.

קבוצת לוויים				
2017	2016	2015	2014	2013
קבוצת אריסון	קבוצת אריסון	קבוצת אריסון	קבוצת אריסון	קבוצת אריסון
קבוצת לאומי	קבוצת לאומי	קבוצת לאומי	קבוצת לאומי	קבוצת לאומי
קבוצת יולי עופר	קבוצת יולי עופר	קבוצת יולי עופר	קבוצת יולי עופר	קבוצת יולי עופר
קבוצת דיסקונט	קבוצת דיסקונט	קבוצת דיסקונט	קבוצת דיסקונט	קבוצת דיסקונט
קבוצת צדיק בינו	קבוצת צדיק בינו	קבוצת צדיק בינו	קבוצת צדיק בינו	קבוצת צדיק בינו
קבוצת סמי עופר	קבוצת סמי עופר	קבוצת סמי עופר	קבוצת סמי עופר	קבוצת סמי עופר
קבוצת דרך ארץ	קבוצת דרך ארץ	קבוצת דרך ארץ	קבוצת דרך ארץ	קבוצת דרך ארץ
קבוצת מקורות	קבוצת מקורות	קבוצת מקורות	קבוצת מקורות	קבוצת מקורות
קבוצת תשובה	קבוצת תשובה	קבוצת תשובה	קבוצת תשובה	קבוצת תשובה
קבוצת חיים צוף - ל.א.ל.	קבוצת חיים צוף - ל.א.ל.	קבוצת חיים צוף - ל.א.ל.	קבוצת חיים צוף - ל.א.ל.	קבוצת חיים צוף - ל.א.ל.
קבוצת גזית גלוב	קבוצת גזית גלוב	קבוצת גזית גלוב	קבוצת גזית גלוב	קבוצת גזית גלוב
קבוצת אלוביץ	קבוצת אלוביץ	קבוצת אלוביץ	קבוצת אלוביץ	קבוצת אלוביץ
קבוצת חברת חשמל	קבוצת חברת חשמל	קבוצת חברת חשמל	קבוצת חברת חשמל	קבוצת חברת חשמל
מאגר גז תמר	מאגר גז תמר	מאגר גז תמר	מאגר גז תמר	מאגר גז תמר
קבוצת אדלסבורג	קבוצת אדלסבורג	קבוצת אדלסבורג	קבוצת אדלסבורג	קבוצת אלשטיין
קבוצת המבורגר	קבוצת המבורגר	קבוצת המבורגר	קבוצת אלשטיין	קבוצת המבורגר
קבוצת פימי	קבוצת פימי	קבוצת פימי	קבוצת כלכלית	קבוצת פימי
קבוצת אקירוב	קבוצת אקירוב	קבוצת אקירוב	קבוצת אקירוב	קבוצת אפריקה ישראל
קבוצת אלשטיין	קבוצת עזריאלי	קבוצת נתיבי גז	קבוצת עזריאלי	קבוצת כלכלית
קבוצת עזריאלי	קבוצת נתיבי גז	קבוצת אליהו	קבוצת אלשטיין	קבוצת אליהו

ב. דוחות הביקורת של הממונה על שוק ההון

- ראה סעיף 22 מטה.
- רשימת דוחות הביקורת, לרבות דוחות הביקורת המלאים

דוח הביקורת הסופי	תאריך הגשת דוח הביקורת הסופי	תאריך הגשת טיוטת הדוח לגוף המוסדי	כותרת הדוח
על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים	יוני 2016	ינואר 2016	דו"ח ביקורת

בנושא אשראי ספציפי - Tailor Made פסגות גמל ופנסיה בע"מ			פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018).
"עמיתים" קרנות הפנסיה הוותיקות – מערך השקעות	יוני 2015	יוני 2015	על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018).
הפניקס חברה לביטוח בע"מ – הלוואות מתואמות	אפריל 2015	מאי 2015	על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018).
מנורה מבטחים חברה לביטוח בע"מ – בדיקת אשראי	אוגוסט 2011	אוגוסט 2012	על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018).
הראל חברה לביטוח בע"מ – ביקורת אשראי לא סחיר – הלוואות מתואמות	לא קיים תיעוד ברמת טיטות דו"ח ביקורת אלא ברמת דו"ח ביקורת סופי.	יוני 2011	על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ

5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018.			
על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018).	יוני 2011	מאי 2011	ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ – הטיפול באשראי לא סחיר

3. קבוצת פישמן והלירה התורכית

לא נערכו דוחות ביקורת בנושא זה. למירב הגופים המוסדיים לא הייתה חשיפה לחברות בקבוצת פישמן להן חשיפה ללירה הטורקית, דרבן ואליאנס. החשיפה שהתקיימה הייתה בהיקפים קטנים מתוך התיק המוסדי הכולל.

4. דוחות, ניירות עמדה או מחקר של רשות שוק ההון לעניין האשראי לקבוצות הלווים הגדולות

אנא ראו סעיף ו'1 לתשובתנו להלן.

בכל הנוגע לדוחות, ניירות עמדה או מחקר שהוכן על ידי יחדות אחרות במשרד האוצר נבקש לעדנכם כי פנינו אל הגורמים הרלוונטיים במשרד האוצר ואנו ממתינים להתייחסותם.

5. מקורות

על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018).

6. אנשי הקשר:

דוחות הביקורת נערכו ונחתמו על ידי הסגנים הרלוונטיים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

ג. פרוטוקולים של הגופים המוסדיים שבידי הממונה

על המידע המבוקש חלה חובת סודיות מכוח הוראות סעיף 50א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (לעניין זה השוו לפסק דינו של בית המשפט העליון עע"מ 5089/16 התנועה למען איכות השלטון נ' בנק ישראל ואח', ניתן ביום 30/5/2018).

ד. מינויים של חברי דירקטוריון בגופים המוסדיים

1. רשימה של נהלי הממונה בנוגע למינוי חברי דירקטוריון

רצ"ב נוהל העבודה של הממונה בנוגע למינוי נושאי משרה, לרבות הוראות הדין הנוגעות לדרישות, הרכבים ותהליכי אישור של נושאי משרה (תקנות דירקטוריון וועדותיו, נוהל עבודת הדירקטוריון, ועדות השקעה גמל וביטוח וחוזר אישור נושאי משרה).

נהל	תקנות וחוזרים
 מפרט למינוי נושאי משרה.docx	 תקנות דירקטוריון וועדותיו.doc תקנות השקעה - גמל.doc חוזר נוהל עבודת דירקטוריון וועדותיו.pdf תקנות השקעה - ביטוח.doc 2018-9-9 - אישור בגופים מוסדיים.doc

2. פרוטוקולים של דיונים ברשות שעסקו במינוי חברי דירקטוריון בגופים מוסדיים

הרשות לא מנהלת, דרך קבע, פרוטוקולים כמבוקש בבקשת המידע. לעניין זה יצוין, כי על פי רוב, מועמד מוצע לדירקטור בגוף מוסדי אשר כלפיו הממונה הביעה הסתייגות אינו מגיש בקשה רשמית למינוי כדירקטור.

3. מינויים של חברי דירקטוריון בגופים מוסדיים¹

- רצ"ב מענה בקובץ אקסל הכולל רשימת דירקטורים שמונו בגופים המוסדיים משנת 2003 ועד היום, לרבות פירוט אודות שמות בעלי התפקיד, תיאור התפקיד, שם הגוף המוסדי בו יכהן כדירקטור, תאריך תחילת תפקיד ותאריך סיום תפקיד.
- לעניין סעיפים ד(3)א-ג לבקשת המידע: המועמדים ממלאים תיאור תפקידם במקומות עבודה קודמים, האם כיהנו כדירקטורים בגוף המוסדי בזמן המינוי, ומתי הסתייגו תפקידם הקודם על גבי טפסים סרוקים בכתב יד. יצוין כי מדובר באלפי טפסים שהוגשו לממונה על פני חמש עשרה שנה, שלא ניתן לתחקר באמצעות מערכת ממוחשבת.
- ראו סעיף 2 לעיל.

היסטורית בעלי תפקידים

¹ בהקשר לבקשת המידע בסעיף זה יצוין, כי הרשות בוחנת עדכון של מערכת אישור נושאי משרה בהתאם לקיים ברשות החברות, כך שטופס הדיווח יהיה אלקטרוני (ולא רק כקיים היום – הגשת אסמכתאות בלבד) כך יהא ניתן לתחקר נתונים בצורה נקודתית ומדויקת.

ה. נהלים ואכיפתם

1. שינויים בנהלים ובאמות המידה למתן אשראי חוץ-בנקאי החל מ-2003 ועד היום

1. חוזר ביטוח 2004/24 "מתן הלוואות לדיור על ידי מבטח" (דצמבר 2004): הסדרת פעילותן של חברות ביטוח בתחום ההלוואות לדיור והחלת נוהל בנקאי תקין בנושא הלוואות לדיור על מבטחים, בשינויים המחויבים.
2. חוזר ביטוח 2005-1-2 "הוראות בדבר מתן הלוואות לסוכני ביטוח" (ינואר 2005): קביעת מגבלות ותנאים להעמדת הלוואות לסוכני ביטוח על ידי מבטחים.
3. חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15 "ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות" (יולי 2007): הוראות שמטרתן הבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה נאותים לניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות, לרבות –
 - (א) חיוב בקביעת מדיניות העמדת אשראי.
 - (ב) חובות החלים על דירקטוריון ועל ועדת השקעות של גוף מוסדי לעניין פיקוח, בקרה ודיווח בנושאי חשיפה לאשראי, זיהוי מוקדם של כשלים, תיקון ליקויים ועוד.
4. חוזר גופים מוסדיים 2007-9-16 "העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים – תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית" (אוגוסט 2007): הוראות שמטרתן הבטחת קיומם של תמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית, מבנה ותשתית ארגוניים מתאימים ומנגנוני פיקוח ובקרה נאותים לצורך העמדת אשראי לא סחיר, אגב פעילות השקעות, על ידי גופים מוסדיים ולהבטחת איכותו, לרבות –
 - (א) קביעת תשתית ארגונית המאופיינת במומחיות מקצועית ובהפרדה מבנית.
 - (ב) שימוש בכלים מקצועיים לצורך הערכת האשראי הלא סחיר.
5. חוזר גופים מוסדיים 2009-9-7 "טיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב" (אפריל 2009): הסדרת אופן פעילות הגופים המוסדיים בעניין חובות בעייתיים, על מנת להבטיח כי גופים מוסדיים יפעלו באופן אקטיבי לגביית חובות, והסדרת המסגרת להיערכות גוף מוסדי למעקב ובקרה שוטפים אחר חוב שבניהולו לצורך הערכה ובחינה של מצב החוב, לצורך טיפול בחוב בעייתי וגיבוש החלטה בדבר אמצעים שיינקטו לצורך גביית החוב ובדבר השתתפות בהסדר חוב.
6. חוזר גופים מוסדיים 2010-9-3 "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות" (יולי 2010): הוראות שניתנו בעקבות דו"ח הוועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות (ועדת חודק). הוראות החוזר קובעות הוראות שחלות על גופים מוסדיים בעת רכישת אגרות חוב, לרבות קבלת מסמכי ההנפקה טרם ההנפקה, הכנת אנליזה, וקביעת מדיניות השקעות באג"ח המתייחסות למאפייניהן של אג"ח שונות.
7. חוזר גופים מוסדיים 2013-9-13 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" (אוגוסט 2012):
 - (א) קביעת התנאים להעמדת הלוואה על ידי גוף מוסדי – הלוואה אשר מדורגת בדירוג השקעה על ידי חברה מדרגת או במודל דירוג פנימי שאושר על ידי הממונה; או השתתפות בהלוואה שמעמיד גוף מוסדי אחר או בנק; או הלוואה לדיור אשר ניתנה כמשכנתא; או במקרה בו ההלוואה לא עומדת באחד מהתנאים המפורטים לעיל בוצעה אנליזה, התקבלה בטוחה מספקת, וסך ההלוואות שאינן עומדות בתנאים אלו לא עולה על 3% משווי הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי.
 - (ב) קביעת תנאים להעמדת הלוואות למבוטח או לעמית כנגד כספי החיסכון הצבור שלו.
8. מאי 2015: סדרת חוזרים בעקבות המלצות הוועדה לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות (ועדת גולדשמידט) והוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל (ועדת אנדורן) -

- (א) חוזר גופים מוסדיים 2015-9-20 "תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 - ניהול נכסי השקעה (כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים)": הוראות לעניין קביעת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, קביעת נדבך נוסף של נהלי חיתום ואנליזה להלוואות מותאמות, הגדרת מקרים בהם גוף מוסדי רשאי להסתמך על ערבות שנתקבלה, קביעת חובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת שליטה בתאגיד, והנחיות לגבי דרך פעולה במקרה של הפרת תניה לפירעון מידי.
- (ב) חוזר גופים מוסדיים 2015-9-21 "תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 - ניהול נכסי השקעה (הלוואה מותאמת לתאגיד ולבעל שליטה בתאגיד שהיו בקשיים)": קביעת תנאים אשר חלים על גופים מוסדיים בעת מתן הלוואות מותאמות לתאגיד אשר הוא או בעל השליטה בו היו בקשיים בשנים שקדמו למתן ההלוואה, והמידע אותו על הגוף המוסדי לבחון ולהביא בחשבון טרם קבלת ההחלטה לגבי מתן ההלוואה.
- (ג) חוזר גופים מוסדיים 2015-9-22 "הלוואות ממונפות": הוראות לעניין חובות החלות על ועדת השקעות של גוף מוסדי טרם מתן הלוואות ממונפות.
- (ד) חוזר גופים מוסדיים 2015-9-23 "תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 - ניהול נכסי השקעה (תנאים להשתתפות בעסקת קונסורציום)": קביעת התנאים להשתתפות בעסקת קונסורציום או סינדיקציה אותה מארגן גוף מוסדי או בנק אחר, תוך התייחסות לסוגיות שונות המאפיינות עסקאות כגון אלה, ביניהן בחינת אפשרות קיומם של ניגודי עניינים בין המארגן לשאר המלווים המשתתפים בעסקה, מידע אותו על הגוף המוסדי לקבל טרם ההתקשרות, ודרישות מינימום אותן יש לדרוש ממארגן העסקה.
- (ה) חוזר גופים מוסדיים 2015-9-24 "תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 - ניהול נכסי השקעה (החזקה מעל עשרים אחוזים באמצעי שליטה של תאגיד)": קביעת הוראות למקרה בו בעקבות הסדר חוב בו היה מימוש של אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב, גוף מוסדי הפך לשולט או למחזיק מעל עשרים אחוזים באמצעי שליטה של תאגיד (בניגוד לקבוע בתקנות כללי השקעה).
9. חוזר 2016-9-5 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים": (פברואר 2016):
- (א) אפשרות להסתמך על מודל חיתום של צד ג' בעת מתן הלוואה, בהינתן שוועדת השקעות של הגוף המוסדי אישרה את עקרונות המודל.
- (ב) החלפת הדרישה לקיומה של בטוחה מספקת בעת העמדת הלוואה שאינה עומדת באחד מהתנאים המפורטים בחוזר כללי השקעה (אשר נכנסת תחת מגבלת 3%), והחלפתה בדרישה לבחון את הצורך בקבלת בטוחה.
- (ג) החרגת הלוואות אשר ניתנות בערבות מדינה ממגבלת 3%.
- (ד) הבהרת התנאים להעמדת הלוואות למבוטח או לעמית כנגד כספי החיסכון הצבור שלו, לרבות קביעת נוהל להעמדת הלוואות כאמור, אשר יכלול התייחסות לבחינת יכולת ההחזר של הלוואה ולתמחור ההלוואה על פי מאפייניה ותנאיה.
10. עמדת ממונה: "איסור גביית דמי טיפול בהלוואות" (דצמבר 2017): איסור על גופים מוסדיים לגבות כל סוג של דמי טיפול או עמלות עבור העמדת הלוואות מכספי העמיתים המנוהלים על ידיהם.

2. כל הסנקציות המנהליות והפליליות אשר הוטלו על גופים מוסדיים מ-2003 ועד היום בגין התנהלות בלתי תקינה בקשר למתן אשראי

תאריך	שם החברה	עילה להטלת הסנקציה	סנקציה
20/7/09	איילון חברה לביטוח בע"מ	הפרת הוראות חוזרי אשראי - פעילות בניגוד להחלטות ועדת השקעות, העדר מעקב ופיקוח פעיל של ועדת ההשקעות אחר יישום החלטותיה ותיעוד לא תקין של ישיבות והחלטות ועדת ההשקעות	קנס אזרחי בסך 323,000 ש"ח
26/7/10	מנכ"ל מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	העמדת הלוואות למבוטחים מכספי החברה ללא בטחונות הולמים בניגוד לתקנה לתקנה 8(א) הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001	קנס אזרחי בסך של 406,800 ש"ח
26/7/10	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	העמדת הלוואות למבוטחים מכספי החברה ללא בטחונות הולמים בניגוד לתקנה לתקנה 8(א) הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001	קנס אזרחי בסך של 10,854,950 ש"ח

6/1/11	הכשרה חברה לביטוח בע"מ	הפרות הוראות חוזר גופים מוסדיים 2007-9- 15 "ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעה" וחוזר גופים מוסדיים 2007-9-16 "העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים"	שלושה עיצומים כספיים בסך כולל של ₪ 597,000
13/3/11	מנהל אגף לביטוח חיים במנורה מבטחים ביטוח בע"מ	העמדת הלוואות מיוחדות בניגוד להוראות תקנות ההשקעה	שני קנסות אזרחיים בסך כולל של 90,400 ₪
31/7/12	הראל חברה לביטוח בע"מ	העמדת הלוואות מותאמות בניגוד להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז- 2007, חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15 "ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות", וחוזר 2007-9-16 "העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים - תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית"	ארבעה עיצומים כספיים בסך כולל של ₪ 474,100
26/5/14	הכשרה חברה לביטוח בע"מ	הפרת הוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9- 3 "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות"	שני עיצומים כספיים בסך כולל של 280,000 ₪

18/8/15	פסגות גמל ופנסיה	העמדת הלוואות	שלושה עיצומים
בע"מ	לעמיתים	בניגוד	כספיים בסך כולל של
	להוראות הדין		1,000,050 ₪

1. מסמכים נוספים

1. מסמכים של הממונה על שוק ההון העוסקים בהשוואה בהקצאת אשראי

1. דו"ח הצוות הבין משרדי לעניין רפורמה בשוק ההון – ספטמבר 2004

<http://mof.gov.il/hon/information-entities/hashkaot/documents/report%20hhun-%20market%20reform%20bachar%20committee.pdf>

2. דו"ח הוועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת איגרות חוב לא ממשלתיות – פברואר 2010

<http://mof.gov.il/hon/information-entities/hashkaot/documents/report%20of%20the%20committee-hodak%20committee.pdf>

3. דו"ח הוועדה לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות – אפריל 2014

http://www.mof.gov.il/hon/information-entities/hashkaot/documents/dochvada_new.pdf

4. דו"ח הוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל – נובמבר 2014

http://www.mof.gov.il/committees/debtregularizationcommittee/debtregularizationcommittee_makanot_report.pdf

2. ניירות עמדה, מחקרים ועבודות העוסקים בשאלת קיומו של סבסוד צולב

אין ברשותנו מידע זה.

3. ניירות עמדה, מחקרים ועבודות שעסקו בהשוואה של כלל עלויות המימון

אין ברשותנו מידע זה.

2. מסדי נתונים

1. רשימת מסדי הנתונים שבידי הממונה

בקובץ הרצ"ב מפורטים כלל טפסי הדיווח וכלל קבצי הדיווח המועברים לרשות (כל קובץ מכיל מספר טפסים). לרבות, תדירות העברת המידע מהגופים המוסדיים לרשות.

רשימת קבצי דיווח
אותות-פיקוח

כלל המידע מצוי במאגר דיווחים המנוהל על ידי הרשות לפי התיאור להלן:

מאגר	תוכן המאגר	תדירות עדכון	אופן הדיווח	הערות
פיקוח	דיווחים כספיים של הגופים המפוקחים ע"י רשות שוק ההון	חודשי/רבעוני/שנתי לפי סוג הדיווח	ע"י הגופים המפוקחים באמצעות מערכת אותות הנתונים מגיעים בקבצים והתוכן נרשם בבסיס הנתונים	המאגר בנוי כך שניתן לקלוט לתוכו נתונים על פי מבנה קבצי הדיווח כפי שהוגדרו ע"י רשות שוק ההון. לכל דוח יכולים להיות מספר טפסים (מספר גיליונות לקובץ דיווח באקסל)

בנוסף יצוין, כי הרשות מקבלת מדי רבעון מידע על הלוואות שניתנו על ידי הגופים המוסדיים בקבצי אקסל. בהקשר זה יוער, כי הגופים המוסדיים לא מפרסמים מידע לגבי ח.פ. של מקבל ההלוואה. בחודש מאי 2018 הוצאנו דרישת דיווח רבעוני אודות חשיפה ל-15 קבוצות התאגידים הגדולים בכל גוף מוסדי. דיווח זה יחול החל מסוף רבעון שלישי של שנת 2018.

נוהל העבודה של רשות שוק ההון הינו להעלות מידי רבעון לאתר המידע הממשלתי, דאטה גוב, את דיווחי החברות ברמת הנכס הבודד. ניתן לגשת לאתר המידע הממשלתי בקישור הבא – <https://data.gov.il/organization/cma>.

יצוין, כי המידע הפומבי כאמור אינו כולל את שם או את מספר הלווה, ובמקומם מופיע שם גנרי.
2. ראה סעיף 1.1. לעיל.

3. בכל הנוגע למידע המצוי בידי הממונה על שוק ההון בדבר בסיסי נתוני כלל הלוואות הניתנות על ידי המערכת החוץ-בנקאית או ראה התייחסותנו בסעיף 1.1. לעיל.
בכל הנוגע למידע המצוי בידי יחידות אחרות במשרד האוצר נבקש לעדנכם כי פנינו אל הגורמים הרלוונטיים במשרד האוצר ואנו ממתינים להתייחסותם.

בכבוד רב,

יואב גפני

סגן בכיר לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

העתק:

דורית סלינגר, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון
עו"ד ברוך לוברט, היועץ המשפטי, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון